

Over aanzien

Een knipsel uit mijn dagblad:

"Blom en Slot vragen zich af of A nu in de war was vorig jaar of dat de voorspellers het allemaal bij het verkeerde eind hadden. Voor een goede voorspelling van A zijn twee dingen nodig: een goed model en kennis van de A-kundige. Na enige exercities concluderen ze dat zowel de voorspellingen als het model fout waren vorig jaar".

Als meteorologen weten we dat het opstellen van een verwachting een hachelijke bezigheid is, om over het doen van voorspellingen maar te zwijgen.

Uit het aantal astrologen dat rond de jaarwisseling steeds weer opduikt in de media zou je kunnen concluderen dat 'voorspellen' toch een profijtelijke bezigheid en de toekomst kenbaar is.

Dat ik meteorologen en astrologen hier in een adem noem is niet toevallig. Voor de massa -die zoals u natuurlijk allen weet, dom is- behoren beide beroepsgroepen tot het gilde der tweede-hands-auto-verkopers, kwakzalvers en kruidenvrouwtjes.

Als NVBM kunnen we wel proberen dat beeld te veranderen maar we hebben nu eenmaal te accepteren dat er in Nederland minimaal vijftien miljoen weerdeskundigen rondlopen en dat een mislukte weersverwachting voor vandaag morgen in de media breed wordt uitgemeten, aldus het (voor)oordeel bevestigend. In dit opzicht hebben astrologen het heel wat makkelijker want wie herinnert zich volgend jaar nog welke voorspellingen er op 31 december 1995 in de krant stonden?

Nee, het doen van voorspellingen is bepaald geen sinecure, vooral niet als het over de toekomst gaat. Politici die hun lot verbinden aan het toekomstig aantal werklozen, de groei van het luchtverkeer of de afname van het cellentekort weten ervan mee te praten.

Waar ik me dan ineens erg kwaad over kan maken is het aanzien dat de snelle jongens van het internationale bankwezen genieten, de jongens in het bezit van maatpak, dure auto en multimediale laptop, de jongens (ik weet niet of er ook meisjes in deze branche actief zijn) die zich bezig houden met het voorspellen van de rentestand; want daar staat de A uit het begin van dit verhaal voor.

"De verkeerde inschatting van de rente leidde tot een bloedbad onder beleggers. De obligatiemarkten maakten een ware crash door, veel kleine bedrijfjes in hun val met zich meesleurend" gaat het krantartikel verder.

Zoals gemeld concluderen Blom en Slot (een vrouw) dat zowel de voorspellingen van de rentestand als het economisch model waarop die voorspellingen waren gebaseerd, fout waren. Ze doen vervolgens enkele aanbevelingen om het model te verbeteren maar tekenen daarbij aan dat het gedrag van bepaalde (zogenaamde hedge-)fondsen niet te voorspellen is. 't Lijkt waarempel de atmosfeer wel.

De slotconclusie van beide onderzoekers zet mij als meteoroloog het meest aan het denken: de economen zijn daarom eens te meer op hun intuïtie aangewezen!

Over piskijkers gesproken!

Bilthoven, 11 januari 1996